

La guerra del PP contra UM

UM ha pactat amb l'esquerra després d'haver hagut de suportar una forta campanya de desprestigi per part de la dreta.

El juny de 2003 UM i el PP signaren un acord de govern, segons el qual els nacionalistes donarien suport parlamentari als conservadors en canvi que els cedissin la gestió del Consell de Mallorca –on no hi havia majoria absoluta– gairebé de forma exclusiva. El PP tenia majoria absoluta –trenta escons– al Parlament, però volia mantenir un pacte amb UM amb vista al futur. Per això, malgrat algun recel intern, Jaume Matas pogué imposar l'acord. La idea de Matas era que si més endavant perdía la majoria absoluta, UM li pogués donar suport.

En una entrevista concedida a EL TEMPS a final de 2003, la presidenta –elegida per al càrrec per tercera vegada, després de 1995 i 1999– rebutjà allò que el periodista anomenava “l’abraçada de l’os” per part del PP; assegurà que el seu partit no sortiria perjudicat pel pacte. Tanmateix, tot va ser prou diferent de com ho preveia Munar. D’entrada, aquell pacte no fou entès per una part del seu partit. Els anomenats crítics –com ara Josep Melià, Miquel Ferrer i Joan Cerdà– escenificaren el disgust al congrés del desembre de

2004. En un partit acostumat quasi a la unanimitat, assoliren un 20% de suport. Tanmateix, la direcció d’UM no sentia que el perill provingués del PP. Ben al contrari. Des de les eleccions era l’esquerra, especialment el PSM, que intentava assetjar Unió Mallorquina. Munar passà un primer any molt dolent al capdavant del Consell, a causa de la pressió de l’esquerra.

L’estiu de 2004 hi hagué un punt d’inflexió. Per una banda, els resultats de les eleccions generals –al març– havien tranquil·litzat força el PSOE. Al congrés del juliol s’havia imposat novament com a secretari general Francesc Antich, que tenia una relació personal molt cordial amb Munar. D’aleshores ençà, la pressió socialista contra UM amainà. Per un altre costat, el PSM entrà en una crisi aguda i la desaparició política del secretari general, Mateu Morro, acabà desfent l’ofensiva contra UM. El curs polític del setembre de 2004 a l’estiu 2005 va ser de transició. Tot semblava que s’anava resolent, per a UM. La pressió de l’esquerra havia disminuït força i les relacions amb el PP pareixien anar d’allò més bé.

La crisi. Tot i que a la superfície hi havia pau entre PP i UM, des del fons els conservadors havien començat una estratègia per a segar l’herba sota els peus dels nacionalistes. Des de la tardor de 2003, a molts pobles de Mallorca, discretament, els dirigents locals anaven creant tensió. Una consigna sorda s’anava escampant entre els veïns dels municipis de la part forana de Mallorca on UM tenia presència important: el partit que manava de veres era el PP i, si volien estabilitat, aquesta era la força que havia de comptar per al futur. No pas UM. El juliol de 2005 un batlle del PP féu emergir a la superfície allò que s’anava coent a les profunditats. Carlos Delgado, del PP, era l’alcalde de Calvià gràcies als dos regidors d’UM. El cap de llista local d’UM tenia males relacions amb el batlle, tot i fer part del govern municipal. Les topades s’havien repetit sense parar durant els dos anys de mandat. De sobte, en una votació sobre una urbanització, el segon regidor d’UM, Joan Thomàs, anuncià que s’arrenglerava amb la majoria del PP i que votava en contra de les instruccions del seu partit. Esclatà l’escàndol. Thomàs es convertí en trànsfuga. La direcció d’UM ho considerà *casus belli*. En veure l’amenaça de trencament de l’acord general entre UM i PP, Matas mirà de posar-hi pau, però el trànsfuga no se’n desdigué. L’episodi havia posat de manifest que si més no una part del PP tenia clarament com a objectiu l’anorreament d’UM, per qualsevol mitjà.

La campanya contra Maria Antònia Munar i UM des dels mitjans afins al PP va tenir una virulència fora mida.

Malgrat les bones relacions a la superfície, des del fons el PP havia declarat la guerra contra UM.

El mesos següents foren de guerra freda, que esdevingué calenta altre pic a final d'any. A la festa de Nadal de 2005 del PP de Mallorca, Pere Rotger, president del Parlament i del partit a l'illa i també batlle d'Inca, exhortà els militants a "començar a treballar per assolir la majoria absoluta a Mallorca a les eleccions de 2007". Si algú a la direcció d'UM dubtava de les intencions del PP, allò n'era la confirmació. Munar ho va entendre perfectament. Tot just començat el 2006, la presidenta assajà l'apropament als crítics interns. Foren converses discretes que fructificaren l'estiu següent, quan Joan Cerdà, de Pollença, un dels cap visibles del sector que s'havia manifestat contrari al pacte amb el PP, fou nomenat conseller insular de Patrimoni i Identitat. Mentrestant, UM ja rebia una ofensiva molt dura de la dreta. El diari *El Mundo - El Día de Baleares* emprengué una campanya constant contra Munar i tot UM. Fou acusada d'irregularitats diverses i sotmesa a una pressió constant fins al punt d'analitzar quant costava tot allò que duia a sobre un dia qual-sevol: joies, sabates, vestit, pentinat, ulleres de sol, etc. Li crearen la imatge

d'una nou-rica sense escrúpols que utilitzava la política i la presidència del Consell en benefici propi, sobretot mitjançant les empreses dels seu espòs. Li identificaren el domicili, les propietats que tenia i la fortuna i tot, que, segons el rotatiu, era d'uns 12 milions d'euros.

UM tenia la convicció que la campanya era impossible d'explicar sense, si més no, l'aquiescència de la cúpula del PP. Cosa que —sempre extraoficialment— els conservadors negaven. Però cada vegada més membres aïllats del PP feien declaracions als mitjans contra Munar i UM. Els columnistes dretans —tant al diari esmentat com a en alguns altres, digitals i impresos— anaven assaonant les bases conservadores dient que els nacionalistes eren una mena de càncer per a la democràcia, perquè, malgrat ser els menys votats, tenien tot el poder del Consell, del qual s'aprofitaven.

Malgrat que Matas sempre deia en públic que el pacte amb UM anava bé, que n'estava satisfet i que si tornava tenir majoria absoluta tornaria oferir un acord d'estabilitat a Munar, el fet és que amb el començament de l'any

electoral, 2007, la campanya mediàtica i política dels sectors més dretans contra UM s'intensificà més que mai. Després de Pasqua es féu públic qui seria la candidata conservadora a presidenta del Consell: Rosa Estaràs. Amb la missió d'assolir la majoria absoluta a Mallorca i, per tant, de deixar UM fora de joc. Els eslògans triats, "Aire fresc" i "Obri les finestres", s'arregleraven amb la idea que havia animat la campanya dels mitjans: que el Consell era quelcom fosc, viciat... Per si en quedava cap dubte, Estaràs impulsà una campanya electoral contra Munar d'una virulència mai no vista.

Els conservadors transmetien als periodistes propers que tindrien majoria absoluta. Alguns columnistes ja brindaven per la segura derrota d'UM. I, de sobte, la sorpresa. Per molt poc —462 vots— UM no perdia un diputat. Per poc, però n'hi hagué prou perquè el PP no assolís l'escó que haurien perdut els nacionalistes i que hauria significat la majoria absoluta del PP. La resta de la història ja és coneguda.

Miquel Payeras